

HIMULU

Mani avo'mo kae'niya vekamo agi'amo ohane'niye. Polo'a mani avo'mo kae'nifi, hu'na nagesamo afi'nove. 13:23,24 gefi'e 2 Pita 3:15 gefi'e'mo agetapa lekana paitapa afiyo. Mani avo'mo Yu vaya'aife'mo kae'niye. Yu vaya'ai apaki'apimo Himulu vayane. Ani Yu vaya'mogimo Kalaisife'mo apakesa afi'a fatago hu'naya'mofe'mo kame hu'a apate'nae. O'atale'a atafau'a alagi hisayafe'mo mani avo'mo kae'niye. Mani avo'mo kae'niya vekamo'a, Kalisitini vaya'ai mono kava'mo'a Yu vaya'ai mono kava'mo ago aeno agase'niye. Lapakesa afitata fatago hutetapa akame hiyo, huno mani avo'mo kae'niye.

*Goti'a Mafa'ne'aleti'mo laha pai'niya gee'mo
ava gemo hu'niya gemae*

¹ Akeya'vilaga Goti'a agai'alegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'ai apavayaleti'mo lagingo vaya'aife'mo hapa pai'niye. Alu afina'ae alu afina'ae'mo aise gemo hapa paite hapa paite huge alu kavateti'e alu kavateti'e'mo hapa paige huno hapa pai'niye. ² Hemenimo henaga afina'mo Mafa'ne'aleti'mo laha pai'niye. Mafa'ne'apimogimo afo'apimogi muki ya'apimo ne'aliya kava huno Mafa'ne'amo'mo muki ya'amo alisiyafe'mo ago lekana paino ate'niye. Goti'a agaetetike'mo muki ya'mo alo hu'niye.

³ Agaemo Goti'a ha le konali ya'amo aeno ha legekana huno ne'maiye. Agaemo Goti lama ge aune'amo mai'niye. Ayamufa'age ge'aleti'mo muki ya'mo afa'a hanesiyafe'mo yagaino ne'ateno'ae'mo agai'amo hosu kavatimo aeno kalo paeno ataleteno'ae'mo haino koku'napi Goti'a anaga hogote vekamo yagaino ne'apateya vekamo lamaga haopale'mo fai mai'niye.

Goti Mafa'ne'amo'mo enisole vaya'aina ago aeno apakase'niya gema

⁴ Ani kava huno enisole vaya'mo ago aeno apakaseno ala agi'amo Goti'a alino ami'niya agi'amo'mo apaki'apimo ago aeno agase'niya kava huno aeno apakaseno mai'niye. ⁵ Goti'a agaefe'mo,

Mafa'ne'nimo mai'nane. Hemenimo ago ali'na kate'nove,

huno huteno mago'e gemo huno'ae'mo,

Afo'amo'namo mai'novanage'na agaetegamo
ani kava'mo hisugeno Mafa'ne'nimo
mai'niyanageno nagaetegamo
ani kava'mo hugiye,

huno ha pai'niya'monanafa mago enisole vaya'aife'mo ani agufa gemo huno hapa opai'niye. ⁶ Hapa opai'niya'monanafa yege Mafa'ne'amo ma mopafi'mo alino atesigeno eminesiyafe'mo mani gemo huno'ae'mo,

Muki enisole vaya'mogitapamo agi'ale'mo alita asaga nehutapa agaefeke'mo mono hiyo,

huno hapa pai'niye. ⁷ Enisole vaya'aife'mo apava gemo huno'ae'mo, Enisole vaya'mo yasi-gana huno alo huno apate'niye. Ali'ya'amo

ne'aliya enisole vaya'mo ata vaikana huno alo huno apate'niye, huno hu'niye. ⁸ Huno hu'niya'monanafa Mafa'ne'ae'mo,

O Gotiyo, muki afina'mo alagi ofalika afa'a maige maige huka mai'neka yagaika apategane. Alagepa huka alika fako huka apateteka yagaika ne'apatane. ⁹ Kagaemo alagepa kavafeke'mo kahau'nigekae'mo gemo amagi'a ne'atalaya kavafe'mo alagi okahau'nigeno Gotikamo'mo uvelimo faleno kate'nigekae'mo lusi kava huka kamogaga aiteka kafalukamogimo ago aeka apakaseka mai'nane,

huno hu'niye. ¹⁰ Mago'e gemo huno'ae'mo,

Ala kava neyo, aepa fai'niya afina'mo ma mopamo alo hu'nane. Kayateti'mo koku'na'mo alo hu'nane. ¹¹ Ma mopa'e koku'na'e'mo alagi hano hugiya'monanafa kagaemo afa'a maigane. Ma mopa'e koku'na'e'mo kukenagana huno atafa hegaiye. ¹² Vaya'mogimo kukenamo asagi'a lo ae'a male'ne'a saufa kukenamo ali'a ne'vaiya kava huka ma mopa'e koku'na'e'mo alika ataleteka saufa koku'na'e mopa'e'mo malegane. Malegana'monanafa kagaemo mago alu kava huka o'maige ofalige huteka maige maige huka alagi maigane,

huno hu male'niye. ¹³ Goti'a agaefe'mo,

lamaga nahaopale'mo faika maime maime ne'uge'nao kame vayakamo ali'na kaiya afe'alumelaga apategauve,

huno ha pai'niya'monanafa mago enisole
 vaya'aife'mo ani agufa gemo hapa opai'niye.
 14 Enisole vaya'mo apaune'apame'e vaya'mo
 mai'ne'a Goti ali'ya'amo ne'aliya vaya'mo
 mai'nae. Goti'a fiku hapa maeno apakufamo
 alino katino apatesiya vaya'mo hapa
 maesayafe'mo alino apatege'a ne'vae.

2

*Goti'a lusi kava huno laha mae'niya kavafe'mo
 ava gemo hu'niya gemae*

1 Ani kava huno ne'maiya'mofe'mo ani'mo'a
 alinino ne'viya kava huno fiku yanageno
 lavalelino visigeta agaetegati'mo ago afi'nona
 gemo ataleta ugunanagi mago'e huta afita
 alagepa huta afigetao. 2 Goti'a enisole vaya'ai
 apavayafati'mo lagingo vaya'aife'mo hapa
 pai'niye. Ani gemo asagauno o'aino lokiya vaino
 hane'nige'apae'mo muki vaya'mogi akame osu'a
 ago amagi'a atale'naya vaya'ai anona'apilefe'mo
 alino alagepa huno fako huno apateteno kayo'mo
 apami'niye. 3 Apami'niya'mofe'mo Ala kava
 ne'mo Goti'a lusi kava huno vaya'ai apakufamo
 alino katino ne'apateya kavafe'mo ava gemo
 ago hapa pai'nige'a afi'naya vaya'mogimo,
 lama gemo hane'niye, hu'a laha pai'naya
 gemo o'afita afa'a maisunana haiya kava
 huta aeta kasalo paegaune. 4 Goti'a alagena
 kava'aletinagi no'agaya himamu kava'aletinagi
 age'apa hapau ne'aiya kava'aleti'mogi huno
 ha maeno faigoko gemo huno ani gemo
 alino lokiya vaino ate'niye. Goti'a agesamo

afiteno hau'nigeno'ae'mo Auneme'amo'mo
himamu'amo apamete apamete huno alino
apami'niye.

*Yesu'a laha maesiyafe'mo ma mopafi vekamo
hamale'niya kavafe'mo ava gemo hu'niya gemae*

⁵ Nagaemo henaga'amo afole aisiya saufa
kavafe'mo ava gemo hu'na avo'mo nekaova
kavate'mo Goti'a enisole vaya'mogimo
yagaisayafe'mo lekana paino o'apate'niye.

⁶ Lekana paino o'apate'niya'monanafa mago
vekamo'mo Goti mukufi'mo avo kae male'niya
gemo'mo huno'ae'mo,

Gotiyo, ma mopafi vaya'mo ina agufa vayanagi
na kava higeka apakaefe'mo kagesamo
ne'afine. Vemo Mafa'nemo na agufa
vekamo mai'nigeka ha maeka yagaika
ne'atane. ⁷ Kagaemo aise afina'mo enisole
vaya'ai apaiyafi'mo maisiyafe'mo alika
ate'nane. Ha le konali ya'a'e ala agi'a'e'mo
alika amiteka alo hu'nana yate'mo ya-
gaisiyafe'mo alika ate'nane. ⁸ Muki ya'e
vaya'e'mo alika aiyafi'mo ate'nane,

huno hu'niye. Goti'a muki yate'mo
yagaisiyafe'mo alino ate'niya'mofe'mo
o'yagai'niya ya'mo magoke'atomo
ohane'niya'monanafa muki ya'amo alino
aiyafi'mo ate'niye. Ate'niya'monanafa ma
mopafi vaya'mogimo hemenimo muki yate'mo
ne'yagaigeta o'apake'nona'monanafa ⁹ Goti'a
Yesu'mo ha le konali ya'a'e ala agi'a'e'mo alino
ami'niya vekamo ago age'none. Goti'a, fiku hapa
mae'na apamiguve, huno huteno Yesu'mo muki

vaya'aitefe'mo falisiyafe'mo aise afina'mo alino enisole vaya'ai apaiyafi'mo ate'niye.

¹⁰ Goti'a muki yate'e vaya'aite'e'mo aepa vekamo mai'nigeno agaetefe'mo hanege maige nehaya aepa vekamo'mo asole mafa'ne'amogimo ha le konali ya'amo alisayafe'mo Goti'a agai'a agi'aleti'mo fatago kava'amo huno'ae'mo, Yesu'a afa'a agafu kigiye, huno hu'niye. Goti'a apakufamo alino katino apatesiya vekamo maisiyafe'mo agafu ki'niya kavateti'mo alino alagepa huno ate'niye. ¹¹ Yesu'a apavaleno apaote apate'niya vekamo'e apavaleno alino apaote apate'niya vaya'a'e'mo magoke agufa ya'mo ali'naya'mofe'mo nagana'nimogitapae, huno hapa paisiyafe'mo avagage nosiye. ¹² Agaemo huno'ae'mo,

Nagaemo nagana'nimogife'mo ala kagikae'mo kava gemo hu'na ae'na hakalo hu'na hapa paiguve. Ali'a anupa hu'a mai'nisaya siosi vaya'ai folaga'apifati'mo yokemo nehu'na kagikale'mo ali'na asaga hu'na kategauve, huno huteno ¹³ mago'e gemo huno'ae'mo,

Naha maegaiye, hu'na agaefeke'mo nagesamo afigure,

huno huteno halate mago'e gemo huno'ae'mo,

Goti'a mafa'ne'amo apavalelineno nami'nige'na manile'mo apakae'e'mo magokepi lokaeta mai'none,

huno hu'niye. ¹⁴ Mafa'nemogi apakufa'e kola'e'mo ne'aliya kava huno falisiyafe'mo agufa'e kola'a'e'mo ali'niye. ¹⁵ Ali'nenoe'ae'mo nefaliya kava'mo aepa vekamo Nevo'mo aeno

agaseno himamu'amo alino atalesiyafe'mo fali'niye. Falisaya kavafe'mo koli nehu'a kanamo ne'aliya vaya'aina hatu maeno apatesiyafe'mo fali'niye. ¹⁶ Agaemo ani kavateti'mo enisole vaya'mo hapa no'maeya'monanafa Emalehamu aginago vaya'age'mo hapa ne'mae. ¹⁷ Hogote mono vekamo Gotitefe'mo mono ali'ya'mo ne'alino mono huno ne'apateya vekamo'a hau huno ne'apateno ali'ya'amo o'ataleno alagepa ali'ya'mo alisiyafe'mo agana'amogigana huno alino hamaleno ate'niye. Hosu kava'apimo alino atalesigeno Goti'a aipamo leno o'apatesiyafe'mo muki kavatefe'mo magoke aiyaya vekamo alino hamale'niye. ¹⁸ Amalageka hu'nigeno agafu ki'niya'mofe'mo apamalageka nehiya vaya'mo afa'a hapa maegaiye.

3

Yesu ala agi'amo'mo Mosese ala agi'amo ago aeno agase'niya kavafe'mo hu'niya gemae

¹ Goti'a lapakaefe'mo koku'napi'mo haitapa magokepi lokaetapa maisayafe'mo keya aeno ge hu'niya lapaote konaga'nimogitapae, hu'na, Yesufeke'mo lapakesa afifi hutapa maiyo. Lagaemo lagesa afita fatago hutae'mo, Goti apa veka'amo mai'nenno hogote mono vekamo mono huno nelateya vekamo mai'niye, huta aeta hakalo nehune. ² Mosese'a Goti nopi'mo ali'ya'mo ne'alino Goti afamo anaga vaya'aite'mo ali'ya'amo o'ataleno alagepa huno ali'niya kava huno Yesu'a lekana paino ate'niya Gotitefe'mo ali'ya'amo o'ataleno

alagepa huno ali'niye. ³ Afamo anaga vaya'ai aepa vekamo'a no kigekana huno mai'niya vekamo'mo ala agimo hane'nigeno afamo anaga vaya'mo aeno apakaseno mai'niya'mofe'mo ani kava huno Yesu'a Mosese'mo ago aeno aga se'niya'mofe'mo mago'e ala agi alisiya vekamo mai'niye. ⁴ Muki no'amo agai'amo afa'a afole no'aifa vaya'mogige'mo nekiye. Inagi Goti'a muki ya'mo aepa vekamo mai'niye. ⁵ Mosese'a Goti nopi'mo Goti afamo anaga vaya'alefe'mo ali'ya'amo o'ataleno alagepa huno ali'ya'mo alino afole aisiya vekae'mo ava ge huno hapa pai'niye. ⁶ Hapa pai'niya'monanafa Kalaisi'a afamo anaga vaya'ai aepa vekamo Mafa'ne'amo'mo Goti afamo anaga vaya'ale'mo yagaino ne'apate. Lagaemo alagepa huta maige maige huta maigune, huta lole lagesamo o'afita lavayagunagu huteta koli osuta lamogaga ne'aitae'mo o'ataleta atafauta alagi huta maime maime ne'uta hano hisiya afina'mo ani kava huta mai'nisuna'mo'mo Goti afamo anaga vaya'amo mai'none.

Goti vaya'amo mai'a falu hu'a maisaya kavafe'mo hu'niya gema

⁷⁻⁸ Ani kavatefe'mo Goti Auneme'amo aote Auneme'amo ge'amo alagepa hutapa afiyo. Agaemo huno'ae'mo,

Hemenimo lapakaemo Goti ge'amo ne'afisayana lapaipamo alita lokiya waitapa o'ateyo. Lapakinago vaya'mogimo ka'me kotegamo nata ne'a ne'u'apae'mo namalageka hu'nae. Ge'nimo ago amagi'a atale'naya

kava hutapa ge'nimo amagitapa o'ataleyo.
⁹ Nagaemo lusi alagepa kava'mo hu'na foti'a kafugamo hapa mae'noge'a alagepa kava'nimo ago nage'naya'monanafa hosu kavake'mo nehu'apae'mo, na agufa kava'mo hisifi, hu'a namalageka hu'nae.
¹⁰ Hu'naya'mofe'mo ani afina'mo muki mai'naya vaya'aife'mo naipamo le'na apate'nae'mo, muki afina'ae'mo hosu apaipa apakesage'mo ne'afi'apae'mo ne'natalae. Ge'nimo alagi alagepa hu'a no'afiye. ¹¹ Naipamo le'nige'nae'mo nago'yamo ne'atale'na lokiya gefati'mo hu'nae'mo, nagae'e'mo hai'e'a mai'a falu hisaya kote'mo alagi fale'a hai e'a o'maigae, hu'na hu'nove,

huno hu'niye. ¹² Konaga'nimogitapae, ehetafiye, fiku yanagetapa mago vaya'amogitapamo hosu lapaipamo kalitapa lapakesa afita fatago osutapa afa'a ne'maiya ya'mo aepa vekamo Goti'a lapakame'ya ne'amita ataletapa ugayanagi.
¹³ Hosu kava'mo'a humi nelapateno alino lokiya lapaipamo kalino lapategaiyanagi muki afina'ae afina'ae'mo konagatapie'mo, atafauta alagi hiyo, hutapa alita lokiya vaita apateyo. Akeya'vilaga Goti'a, hemenimo afiyo, huno hu'niya gemo hemeni kanatapimo hano osuno afa'a hane'niya'mofe'mo hemenige'mo konagatapimo alita he titapa apateyo. ¹⁴ Hogoteta lokiya vaita lagesamo afitae'mo, lama gemo hu'niyanageno alagi afole aigiye, huta huteta o'ataleta atafauta alagi huta maima maima ne'utae'mo

hano hisiya afina'e'mo ani kavake'mo huta
 mai'nisuna'mo'mo Kalaisi'a alita laipafi'mo
 ate'nonageno ne'maiye. ¹⁵ Goti mukufi'mo avo
 kae male'niya gemo'mo huno'ae'mo,
 Hemenimo Goti ge'amo ne'afisayana lapaipamo
 alita lokiya vaili'netapa o'afiyo. Ge'nimo
 amagi'a atale'naya kava hutapa ge'nimo
 amagitapa o'ataleyo,
 huno hu'niye.

¹⁶ Haiya vaya'mogimo Goti ge'amo
 afi'naya'monanafa amagi'a atale'nae. Mosese'a
 Isipi kotegati'mo muki apavalelino u'niya
 vaya'mogige'mae. ¹⁷ Goti'a haiya vaya'aife'mo
 foti'a kafugamo aipamo leno apatege apatege
 huno mai'niye. Hosu kava'mo hute'a ka'me
 kotegamo fali'naya vaya'aife'mae. ¹⁸ Goti'a
 haiya vaya'aife'mo lokiya gefati'mo huno'ae'mo,
 Nagae'e'mo mai'a falu hu'a maisaya kote'mo
 fale'a hai e'a o'maigae, huno hu'niye. Ge'amo
 ago amagi'a atale'naya vaya'aife'mo hu'niye.
¹⁹ Inagi ago afi'nonana apakesa afi'a fatago
 osu'naya'mofe'mo afa'a fale'a ohai'nae.

4

¹ Inagi Goti'a ani kava'mo huguve, huno hu
 male'niya gemo hano osuno afa'a hane'nigeno
 hemeni'e'mo huno'ae'mo, nagae'e'mo maita
 falu huta maigae, huno laha nepaiye. Fiku
 yanagetapa lapakaepati'mo mago vaya'mo
 haitapa metalegayanagi koli higetao. ² Goti'a
 alagepa faigoko ge'amo hapa pai'nige'a afi'naya
 kava huno laha pai'nigeta ago afi'none.
 Afi'naya'monanafa apakesa afi'a fatago

osu'naya'mofe'mo afi'naya gemo'mo hapa o'mae'niye. ³ Lagesa afita fatago hu'nona vaya'mogitamo haita Goti'e'mo magokepi lokaeta maita falu hugune. Goti'a ma mopamo ago alo huno hano hu male'niya'mofe'mo mai'a falu hisaya kava'mo hane'niye. Hane'niya'monanafa Goti'a huno'ae'mo,

Naipamo le'nige'na nago'yamo ne'atale'na lokiya gefati'mo hu'nae'mo, nagae'e'mo mai'a falu hu'a maisaya kote'mo alagi fale'a hai e'a o'maigae,

huno hu'niye. ⁴ Goti mukufi'mo mago gemo'mo seveni afinafe'mo, *Goti'a muki ya'amo alo huno hano huteno seveni afina'mo maino falu hu'niye*, huno huteno ⁵ mago'e gemo huno'ae'mo, *na-gae'e'mo mai'a falu hu'a maisaya kote'mo alagi fale'a hai e'a o'maigae*, huno hu'niye. ⁶ Hogote'a alagepa gemo afi'naya vaya'mogi apakesa afi'a fatago osu'naya'mofe'mo fale'a hai'a mai'a falu osu'nae. Osu'nayanage'a alu vaya'mogi fale'a hai'a mai'a falu hisaya kava'mo hane'niye. ⁷ Fale'a hai'a mai'a falu osu'nageno asole kafugamo ago utegeni Goti'a halate mago'e afina'mo hu male'neni'ae'mo,

Hemenimo faleta haitapa maita falu hugae, huno hu male'niye. Goti'a mani gemo Nevini avayaleti'mo, hemenimo Goti ge'amo ne'afitapae'mo lapaipamo alita lokiya vaitapa o'ateyo,

huno hu'niye. ⁸ Ema akeya'vilaga mago vekamo agi'amo Yosuva'a Isaleli vaya'mo apavalelino u'nige'apae'mo hai'a mai'a falu

hu'naesinana Goti'a henaga'amo alu afina'mo mai'a falu hisaya afinafe'mo halate ani agufa gemo osiyesine. ⁹ Goti'a muki ya'amo alo huno hano huteno'ae'mo maino falu hu'niya kava huno Kalaisi'a ali'ya'amo ago alino hano hu'niyanageno Goti'e'mo magokepi lokaeno maino falu nehiye. ¹⁰ Ali'ya'amo ago alino hano hu'niya'mofe'mo Goti vaya'amo mai'a falu hisaya sapati afina'mo hano osuno afa'a hane'niye. ¹¹ Goti ge'amo amagi'a atalete'a asagau'a ai'naya kava huta asagauta aigayanagi haita maita falu hisunafe'mo layamukiki higetao.

¹² Goti ge'amo auneme'e gemo hane'nenohimamu'aleti'mo ali'ya'mo ne'aliye. Ani gemo'a aluga aluga'amo ave ne'neya naipemo ago aeno agaseno ave'mo lusi kava huno ne'ne. Agaemo ge'aleti'mo apaune'apamepinagi apaipa apakesafinagi apayamufafinagi apatupi'mogi huno ne'aeno alino fako nehiye. ¹³ Lagaemo, ma kava hu'nove, ina kava hu'nove, huta ha paisuna vekamo aulagale'mo muki nehuna kavatimo alagi fala okino afole ne'aiye. Muki vaya'mo aulagale'mo alagi fala okisageno apakegaiye.

Yesu'a hogote vekamo mono huno nelateya ala vekatimo mai'niya gema

¹⁴ Yesu'a Goti Mafa'ne'amo hogote ala vekatimo mono huno nelateya vekamo mai'nenoe'mo haino koku'na'mo aeno agaseno Gotitegamo haino mai'niya'mofe'mo lagesa afitafatago nehuta aeta hakalo huta hapa nepauna gele'mo atafauta alagi huta maigetao. ¹⁵ Hogote ala vekatimo mono huno nelateya vekatimo'a

himamutimo ohane'niya vaya'mogitae'mo hau huno nelate. Muki alu hosu kava alu hosu kava'mo hisunafe'mo lamalageka nehaya kava hu'a amalageka hu'naya'mofe'mo hau huno nelate. Amalageka hu'naya'monanafa hosu kava'mo alagi osu'niye. ¹⁶ Inagi atete osuta Goti'a yagaino ne'apateya sia'ale'mo fai mai'nenoa'e'mo fiku laha maeno nelamiya kavategamo vigetao, kana ya'mo alisuna afina'mo hau huno nelateno fiku laha maeno lamigiya'mofe'mae.

5

¹ Goti'a hogote vaya'mo mono hu'a ne'apataya vaya'mo apakae konaga vayapati'mo lekana paino apate'niye. Apakaemo konaga'apimogitefe'mo Goti'mo amigune, hu'a hu'naya ya'mo amige konaga'apimogi hosu kava'apilefe'mo afumo he'a Goti'mo ofalinimo amige hu'a mono ali'ya'mo alisayafe'mo lekana paino apate'niye. ² Himamu'apimo ohane'niya'mofe'mo afite'a o'age'naya vaya'aitega'e alagepa ka'mo atale'a u'naya vaya'aitega'e'mo vase vase kava'mo afa'a hugae. ³ Himamu'apimo ohane'niya'mofe'mo alu vaya'ai hosu kava'apilefeke'mo afumo he'a ofalinimo o'ami'naya'monanafa apakai'api hosu kava'apile'efe'mo ne'amiye. ⁴ Mago vaya'mogi apakai'apimo, ani ali'ya'mo afa'a aligune, hu'a osu'nafa Gotike'mo Elonife'mo keya aeno ge hu'niya kava huno keya aeno ge hu'niya vaya'amogige'mo ani ali'ya'mo ne'aliye.

⁵ Ani kava huno Kalaisi'a hogote vekamo mono huno nelateya vekamo'mo lusi ali'ya'mo alisiyafe'mo agai'a agufamo avalelino ohai'niye. Ha'ao, Goti'a agaefe'mo, Mafa'ne'nimo mai'nane. Hemenimo ago ali'na kate'nove, huno huteno ⁶ mago'e gemo aote mukufi'mo huno'ae'mo, Melikiseteki'a mono huno ne'apateya vekamo mai'niya kava huka mono huka ne'apatana vekamo mai'neka o'ataleka muki afina'mo ali'ya'mo alige alige huka maigane, huno ago hu male'niye. ⁷ Kalaisi'a ma mopafi'mo mai'neni'ae'mo falisiya kavategati'mo agufamo alino katino atesiya Gotifeke'mo alopa gefati'mo keya aeno ge huge avi'ya huge huno aukaya huno nunumu hu'niye. Gotife'mo koli nehuno mono hu'niya'mofe'mo Goti'a ge'amo afi'niye. ⁸ Agaemo Goti Mafa'ne'amo mai'niya'monanafa ge'amo afiteno akame hisiyafe'mo lusi kava huno agafu ki'niya kayoteti'mo amagino alino aya male'nigeno alagepa huno afi'niye. ⁹ Goti'a ali'ya'amo alisiyafe'mo avaleno aote ate'nigeno'ae'mo agaemo ge'amo akame nehaya vaya'ai apakufamo alino katino ne'apateya kava'mo aepa vekamo hamale'niye. ¹⁰ Hamale'nigeno Goti'a, *Melikiseteki'a hogote vekamo mono huno ne'apateya vekamo mai'niya kava huka mai'nane*, huno ge hu'niye.

Nute mafa'negana hutapa o'maiyo, huno hu'niya gema

11 Ani kavafe'mo mago'e gemo lapa paiguna'monanafa lapau mai'mai hutapa ne'maiya'mofe'mo haiya kava huta alita lapaya malegaune. 12 Yatala afina'mo Goti ge'amo ago afi'naya'mofe'mo ali'a apaya ne'malaya vaya'mo maisaya ya'mo hane'niya'monanafa Goti'a ge'amo aepa fai'niya gemo mago'e hu'a ali'a lapaya malesaya kava'mo hane'niye. Lapakaemo lokiya ne'ya'mo afa'a o'netapa nu'ageke'mo nesaya agufa kava'mo hane'niye. 13 Nu'age'mo ne'naya vaya'mogimo nute mafa'negana hu'a ne'mai'apae'mo fatago kavafe'mo ava gemo alagepa hu'a no'afiye. 14 Alopa vaya'mogimo lokiya ne'ya'mo ne'nae. Muki afina'ae afina'ae'mo afime afime ne'aya'mofe'mo alagepa ge'e hosu ge'e'mo alagepa hu'a afa'a ali'a fako hu'a ne'afiye.

6

Aepa feita afi'nona gemo ataleta haita hapaigetao, huno hu'niya gemaē

1-2 Lagaemo agava mai'nona vekamo Kalaisi nefe'mo ava gemo aepa feita afi'nona gemo afi'none. Aepa feita afi'nona gemo hane'niyana fali kava'mo ali'ya'alefe'mo lapaipamo alita afe leyo, hu'a hageta afige Gotife'mo lapakesa afita fatago hiyo, hu'a hageta afige sese nehaya kavafe'mo ali'a laya male'nageta afige ali'a apaya ne'malaya gemo afige fali'naya vaya'mo he tisaya kavafe'mo ava gemo afige agoti huno apatesiya kavafe'mo ava gemo afige huta ago afi'none. Ani aepa feita afi'nona gemo'mo

no'mo fai'a ne'ataya yakana huno hane'niye. Fiku yanageta halate alita faita ategaunanagi ataleta haita hapaigetao. ³ Goti'a he, kanalene, huno hisigetae'mo ataleta uta hano hugune. ⁴ Goti'a mago vaya'mo koku'napati'mo ha le ya'amo fiku alino ne'apamiya ya'amo ago alino apami'nige'a ali'a ne'a afige'nae. Goti Auneme'amo'mo alino ne'apamiya himamu'amo alige ⁵ Goti alagepa ge'amo afi'a ne'a afige saufa afina'mo himamu kava'amo age'a ne'a afige hu'nae. ⁶ Agete'apae'mo alagi atale'a asagau'a ai'naya'mofe'mo halate apaipamo alagi ali'a afe lesaya ka'mo ohane'niye. Apakaemo Goti Mafa'ne'amo malipu yosale'mo nili ai'naya kava hu'a apaipafi'mo halate ani agufa kava'mo nehu'apae'mo vaya'ai apaulagale'mo agi'ale'mo ali'a afepe ne'ataya'mofe'mae. ⁷ Ko'mo mopafi'mo aino nelamigeno'ae'mo ne'ya'mo nehageya mopamo'mo hoyamo ne'vaiya vaya'mo hapa ne'maegeni Goti'a, alagepa mopamo hane'niye, huno alagepa huno yagaino ne'ate. ⁸ Ne'ateya'monanafa mago mopafati'mo aufe nofi'e aufe ino'e'mo aesigeno'ae'mo ina agufa mopamo hane'niyanageno Goti'a aise afina'mo huno'ae'mo, hosu mopamo hane'niye, huno atafi'mo alino kaeno asagalino atalegaiye.

⁹ Lahau'niya vaya'mogitapae, mani gemo nehuna'monanafa hosu mopagana hutapa o'mai'nae, huta lagesamo ne'afune. Goti'a apakufamo alino katino ne'apateya vaya'ai apaipafi'mo alino ne'maleya ya'mo hogote ya'mo lapaipafi'mo ago alino male'niya vaya'mo

mai'nae, huta lokiya vaita lagesamo ne'afune.
¹⁰ Lapakaemo ali'ya'mo alige Gotife'mo
 lapau lapayamopafi'mo lapau'nigetapae'mo
 ali'ya'amo alige nehutapa apaote vaya'amo
 hapa mae'nayanagetapae'mo hapa ne'mae.
 Goti'a hosu kava huno alino fako huno
 no'apateya'mofe'mo alagepa kavatapie'mo
 alagi age okanigiye. ¹¹ Lahau'niyanagetapa
 muki'amogitapa ani kava nehutapa
 lapavayagunagu hutapa agava maime maime
 ne'visageno'ae'mo hano hisiya afina'mo he
 tisayafe'mo lapayamukiki hugae. ¹² Alaga'mo
 olapae'ninagetapa Goti'a polomasi gemo
 huno'ae'mo, ali'na lapamiguve, huno hu
 male'niya ya'mo ago ali'naya vaya'ai
 apaiyakamo aliyo. Apakaemo o'atala'a apakesa
 afi'a fatago nehu'a atafau'a alagi hu'a maime
 maime ne'e'apae'mo ali'nae.

*Goti'a lapa maegaue, huno polomasi gemo hu
 male'niya gemae*

¹³ Akeya'vilaga Goti'a Emalehamufe'mo, fiku
 kaha mae'na kamiguve, huno polomasi gemo
 huno ha pai'niye. Mago vekamo'a Goti'mo aeno
 agase'niya vekamo alagi o'mai'niya'mofe'mo
 Goti'a agai'a agi'aleti'mo ago'yamo ne'ataleno
 hu male'niye. ¹⁴ Goti'a, *alagi lama gemo
 kaha nepauve hu'na, kaha mae'na kamiguve.
 Nagaemo muki kaginago vaya'mo kaha mae'na
 kamiguve, huno ha pai'niye.* ¹⁵ Huno ha
 pai'nigeno Emalehamu'a o'ataleno agesa
 afino fatago nehuno agava maime maime
 ne'egenoa'ae'mo Goti'a hu male'niya gemo

afole ai'nigeno ali'niye. ¹⁶ Mago vaya'mo ago aeno apakase'niya vekamo agi'aleti'mo lokiya gefati'mo hu'nage'a afite'apae'mo, vae, alagi lama gemo nehae, hu'a ge no'nae. ¹⁷ Ani kavakana huno Goti'a, lapa maegauve, huno hapa pai'niya vaya'mogi, Goti'a halate ataleno alu gemo osugiye, hu'a alagepa hu'a afisayafe'mo agai'a agi'aleti'mo ago'yamo ne'ataleno hu'niya ge'alefe'mo agesamo afi'nenoe'mo, ani kava'mo afa'a afole aigiye, huno hu male'niya gele'mo alino lokiya vaino ate'niye. ¹⁸ Goti'a ani lole kava'mo ago hu male'niya'mofe'mo halate ataleno alu kava'mo osisiya agufa kava'mo huno aigofe gemo huteno ataleno alu kava'mo hisiya ka'mo alagi ohane'niye. Agaemo ani kava hu'niya kavateti'mo laune hetaleta uta fala kita ne'mauna vaya'mogita laulagale'mo alino afole aino ate'niya yate'mo atafauta lavayagunagu huta agava mai'neta ani kava'mo alagi hisunafe'mo alino he tino nelate. ¹⁹ Lavayagunagu huta agava ne'mauna ya'mo lokiya ya'mo afa'a hanesiya ya'mo hane'niye. Sipimo ae'a atafau'a ne'ataya yakana huno hane'nenoe lagupi mafa'nemo atafauno ne'ate. ²⁰ Yesu'a lavayagunagu huta agava ne'mauna vekamo laha maesiyafe'mo Goti'a ne'maiya yate'mo aeno asai male'niya lavolavofi'mo ago hogoteno faleno haino aote nopi'mo ne'maiye. Agaemo Melikisetekigana huno mai'nenoe hogote vekamo mono huno ne'apateya vekamo hamale'niyanageno muki afina'mo maige maige huno maigiye.

7

Mono huno ne'apateya vekamo Melikisetekife'mo ava gemo hu'niya gemae

¹ Ani vekamo Melikiseteki'a ema akeya'vilaga Selemi taonifi'mo mai'naya vaya'aite'mo yagaino ne'apateya kini vekamo mai'niye. Agaemo hogote vekamo anaga Goti veka'amo mono huno ne'apateya vekamo mai'niye. Emalehamu'a mago kini vaya'e'mo kame hute'a huno aeno apakaseteno'ae'mo aino atagineno eno Melikiseteki'e'mo fotu hu'na'ae. Melikiseteki'mo, Goti'a kaha maeno, huno ha pai'niye. ² Emalehamu'a kame huno huno aeno apakaseteno kagemi ya'apimo ali'niya kagemiyapati'mo alino fako huno teni'a hetamamo male male'nenno ani hetamafati'mo magoke hetamamo alino taisimo Melikiseteki'a ami'niye. Inagi Melikiseteki'ae agimo hogote aepa'amo hane'niyana fatago kava'age'mo nehiya kini vekae. Selemi taonifi'mo mai'naya vaya'aite'mo yagaino ne'apateya kini vekamo mai'niya'mofe'mo agi'afi'mo lole aepa'amo hane'niyana alagepa hu'a magokepi lokae'a mai'naya taonifi'mo yagaino ne'apateya kini vekamo mai'niye. ³ Ita afo'ala'moganimo o'maige loto'amogimo o'maige hu'a o'mai'nae. Alino ate'niya afinafe'mo ava gemo ohanege fali'niya afinafe'mo ava gemo ohanege hu'nigeno Goti Mafa'ne'agana huno mai'nenno mono huno ne'apateya vekamo ofalino afa'a maige maige huno mai'niye.

4 Ala agi vekamo mai'niye, hutapa lapakesamo afitetapa lapakesa afifi hutapa maiyo. Emalehamu'a hogote laginago vekamo mai'niya'monanafa kame huno aeno apakaseteno ali'niya kagemi ya'apifati'mo alino fako huno taisimo ami'niye. 5 Livai nofi vayapati'mo mono hu'a ne'apataya vaya'mogimo Yu vaya'ai taisimo ali'nae. Ke'aepa gemo'mo huno'ae'mo, Livai nofi vaya'mo taisi ofalini yatapimo alita apamiyo, huno hu'nige'a Livai nofi vaya'mogi konaga'apimogi taisimo ali'nae. Konaga'apimogimo Emalehamu aginagomo mai'naya'monanafa apakaetegati'mo taisimo ali'nae. 6 Ali'naya'monanafa Melikiseteki'a Livai nofi vekamo o'mai'niya'monanafa Emalehamu taisimo ne'alino'ae'mo, Goti'a kaha maeno, huno ha pai'niye. Melikiseteki'a Goti'mo, kaha maegaueve, huno ha pai'niya vekae'mo ani gemo hu'niye. 7 Muki vaya'amogitamo ago afi'nonana Goti'a kaha maeno, huno hu'niya vekamo'a hapa pai'nige'a afi'naya vaya'mo ago aeno apakase'niye. 8 Mono hu'a ne'apataya vayapati'mo magoke vekamo falite falite hu'a fali'naya'monanafa Goti mukufi'mo avo kae male'niya gemo'mo, afa'a mai'niye, huno ava gemo hu'niya vekamo agi'amo Melikiseteki'a taisimo ali'niye. 9-10 Melikiseteki'e Emalehamu'e'mo fotu hu'na'a afina'mo Livai'a alino o'ate'nigeno Emalehamu agufafi'mo Livai'a mai'niya'mofe'mo Emalehamu'a taisimo ami'nigeno'ae'mo Livai'a taisimo ali'niya veka'e'mo magokepi ami'niye, huta afa'a ge hugune.

¹¹ Livai nofi vaya'mogi mono hu'a ne'apataya vaya'aitefe'mo Isaleli vaya'mogi Goti ke'aepa ge'amo ali'nae. Livai nofi vaya'mo mono hu'a ne'apataya vaya'mogi vaya'aina hapa mae'nage'a hai'a hapai'naesinana alu nofi vekamo mono huno apatesiya vekamo afole o'aiyesina'monanafa agaemo Livai aginagomo Eloni nofi vekamo o'mai'nifa Melikisetekigana huno mai'niye. ¹² Goti'a mono hu'a ne'apataya vaya'mo ago apatale'niya apaimu'yale'mo saufa vekamo afole ai'niya'mofe'mo ke'aepa gemo aimu'yale'mo saufa ke'aepa gemo afole ai'niye. ¹³ Ani ge huta ava gemo hu'nona vekamo alu nofi vekamo mai'niye. Ani nofi vayapati'mo magoke vekamo'a ofalini hi'yalamute'mo ali'ya'mo o'ali'niye. ¹⁴ Lapakaemo ago afi'nayana Ala kava netimo Yuta nofi vayapati'mo afole ai'nigeno Mosesela ani nofi vaya'aife'mo, mono hu'a ne'apataya vaya'mo maigae, huno osu'niye.

Mono huno ne'apateya vekamo Melikisetekigana huno mai'niya gemae

¹⁵ Alu vekamo mono huno ne'apateya vekamo Melikisetekigana huno mai'niya vekamo ago afole ai'niya'mofe'mo mago'e huta afita alagepa huta afi'nonana saufa gemo afole ai'niye. ¹⁶ Agaemo amega apakufalefe'mo ke'aepa ge'aleti'mo afole o'ai'nifa ofalino afa'a maige maige huno ne'maino maino hano osuno ne'maiya himamu'aleti'mo mono huno ne'apateya vekamo afole ai'niye. ¹⁷ Goti'a ani kavafe'mo huno'ae'mo,

Melikisetekigana huka mono huka ne'apatana
 vekamo maige maige huka mai'neka
 maika hano osuka maigane,

huno hu male'niye. ¹⁸ Inagi atafa ke'aepa gemo'a
 vaya'mo hapa maesiya lokiya'amo ohane'nigeno
 hapa o'mae'niya'mofe'mo Goti'a ani gemo ago
 atale'niye. ¹⁹ Ke'aepa gemo'a hai'a hapaisaya
 ka'mo valino o'apate'niya'monanafa hemenimo
 ago aeno agase'niya kava'mo male'nigeta lavaya-
 gunagu huta agava ne'mauna kavatetike'mo Goti
 haopale'mo ne'une.

²⁰ Goti'a ali'ya'ale'mo afa'a avaleno o'ate'nifa
 ago'yamo ne'ataleno lokiya gemo hu male'niya
 ge'aleti'mo avaleno ate'niye. ²¹ Goti'a mono hu'a
 ne'apataya vaya'mo ali'ya'apile'mo apavaleno
 apateten'o'ae'mo agai'a agi'aleti'mo ago'yamo
 ne'ataleno lokiya gemo osu'niya'monanafa
 agaefeke'mo agai'a agi'aleti'mo lokiya gemo
 huno'ae'mo,

Ala kava vekamo'na nagai'ni nagi'nileti'mo
 nago'yamo ne'atale'na lokiya gemo
 hu'nae'mo, Mono huka ne'apatana
 vekamo Melikisetekigana huka maige
 maige huka mai'neka maika hano osuka
 muki afina'mo maigane, hu'na hu
 male'novanage'na mago alu nagesamo
 alagi o'afiguve,

huno hu male'niye. ²² Huno hu
 male'niya'mofe'mo Yesu'a saufa kotalake gemo
 aeno agase'niya kotalake geleti'mo anonale
 apakae apaimu'yale'mo maisiya vekamo afole
 ai'niye. ²³ Mono hu'a ne'apataya vayapati'mo
 falime falime ne'e'apae'mo ali'ya'apimo alagi

ataleme ataleme e'naya'mofe'mo asole vaya'mo mai'nae. ²⁴ Fali'naya'monanafa agaemo ofalino afa'a maige maige huno maigiya'mofe'mo mago alu vekamo'mo eno agae aimu'yale'mo ali'ya'mo o'aligiye. ²⁵ Agaemo muki afina'mo nunumu huno apatesiyafe'mo alagi maige maige huno ne'maiya'mofe'mo agai'aleti'mo Gotitegamo ne'aya vaya'ai apakufamo alagi alino katino apateteno apakaetefe'mo ali'ya'amo afa'a alino hano huno ategaiye. ²⁶ Inagi Yesu'a ani hogote vekamo mono huno nelateya vekamo mai'niya'mofe'mo afa'a laha maegaiye. Agaemo Gotitegamo alagepa kava'mo huge vaya'aitegamo falu fala kava'mo huge hu'nigeno'ae'mo hosu kava'mo'a alagi alino hosu huno o'ate'nigeno ma mopafi vayakana huno o'mai'nifa aote vekamo mai'niye. Goti'a koku'napi'mo alino asaga huno ate'nigeno koku'napi ne'maiya vaya'mo ago aeno apakaseno mai'niye. ²⁷ Mono hu'a ne'apataya vaya'mogi muki afina'ae afina'ae'mo apakai'api hosu kava'apile'e muki vaya'ai hosu kava'apile'efe'mo afumo he'a Goti'mo ofalinimo ami'naya'monanafa agaemo muki afinatete'mo magoke afina'mo vaya'ai hosu kava'apilefe'mo agai'a agufa'amo Goti'mo ago ami'niye. ²⁸ Vaya'mogi Mosese ke'aepa gelefe'mo mono hu'a ne'apataya ali'ya'mo alisayafe'mo hai'a metale'naya vaya'mo lekana pai'a apate'naya'monanafa Goti'a ke'aepa gemo akamelega'amo ago'yamo ne'ataleno Mafa'ne'amo lekana paino ate'niye. Ali'ya'amo

alisiyafe'mo alino alagepa huno ate'niyanageno
muki afina'mo alagepa huno afa'a maige
maige huno maisiya Mafa'ne'amo lekana paino
ate'niye.

8

¹ Inagi mani avo'mo nekaona gemo aepa'amo
hane'niyana agaemo ani agufa hogote vekamo
mono huno nelateya vekamo mai'niye. Agaemo
ala kini vekamo'mo yagaino ne'apateya
sia'ale'mo lamaga haopale'mo koku'napi'mo
fai mai'niye. ² Agaemo mago aune seli
nopi'mo ali'ya'mo no'alifa aote mono nopi'mo
lama ge aote seli mono nopi'mo ali'ya'mo
ne'aliye. Ma mopafi vaya'mogi ani seli mono
no'mo oki'nafa Ala kava ne'moke'mo ki'niye.
³ Goti'mo fiku ne'amiya ya'mo amige afumo
he'a ofalinimo amige hu'a amisayafe'mo muki
hogote vaya'mogi mono hu'a apatesaya vaya'mo
lekana paino apate'niye. Ani kava huno mani
vekamo'a ofalinimo amisiya ya'mo hane'niye.
⁴ Mono hu'a ne'apataya vaya'mogimo ke'aepa
gelefe'mo fiku ami'nae. Apakaemo hemenimo
ali'ya'mo ne'aliya'mofe'mo agaemo hemenimo
ma mopafi'mo mai'niyesinana mono huno
nelateya vekamo o'mai'niyesine. ⁵ Mosesela ani
seli mono no'mo kisiyafe'mo nehigeno'ae'mo
Goti'a, avele'mo mai'nanage'nae'mo ago ali'na
kave li'novanagi ani kava huka ageka alagepa
huka aune ya'mo alo huvo, huno ha pai'niye.
Apakaemo koku'napi hane'niya mono nokana
huno hane'niya agufa aune nopi'mo ali'ya'mo
ne'aliye. ⁶ Ne'aliya'monanafa hemenimo agaemo

aeno agase'niya ali'ya'mo aliteno kotalake gemo folagapi vekamo mai'niye. Ani kotalake gemo'a atafa kotalake gemo ago aeno agase'niye. Goti'a, lapa maegaue, huno hu male'niya polomasi ge'aleti'mo saufa kotalake gemo alino he tino ate'niye. Saufa kotalake gemo lapa maegaue, huno hu male'niya polomasi ge'amo'mo atafa kotalake gemo lapa maegaue, huno hu male'niya polomasi gemo ago aeno agase'niye. ⁷ Hogote kotalake gemo'a alagepa huno hapa mae'niyesinana henaga kotalake gemo ali'ya'amo ohane'niyesina'monanafa ⁸ kotalake ge'amo ago amagi'a atale'naya'mofe'mo Ala kava ne'mo Goti'a,

Afiyo, mago afina'mo afole aisige'nae'mo saufa kotalake gemo Isaleli vaya'aitega'e Yuta vaya'aitega'e'mo hu malegaue. ⁹ Apakinago vaya'mo Isipi kotegati'mo apayate ali'na apavaleli'na e'nova afina'mo hu male'nova agufa kotalake gemo osuguve. Apakaetefe'mo hu male'nova kotalake gemo akame osu'a amagi'a atale'nage'nae'mo yagai'na o'apate'na afa'a apatale'nove. ¹⁰ Inagi ani afina'mo hano hutesige'nae'mo Isaleli vaya'aitegamo kotalake gemo hu malete'nae'mo ke'aepa ge'nimo ali'na apakesafi'mo malete'na apaipafi'mo avo'mo kae malegaue. Goti'apimo'namo maisuge'a nagai'ni vaya'nimo maigae. ¹¹ Ani afina'mo muki ala apaki vaya'e aise apaki vaya'mogi'e'mo nagaemo nage'a aeto hugaya'mofe'mo muki vaya'amogimo

apao vaya'e konaga'apimogile'mo, Ala kava ne'mo agetapa aeto hiyo, hu'a ali'a apaya o'malegae. ¹² Hosu kava'apie'mo nahau hu'na apatete'na hosu kava'apie' ke'aepa ge'nimo amagi'a ne'atalaya kava'apile'efe'mo nagesamo o'afi'na nage kani'na atalegauve, huno hu'niye. ¹³ Goti'a mani kotalake gee'mo, *saufa kotalake ge'nimae*, huno hu'niya'mofe'mo hogote kotalake gemo atafa he'nigeno ali'ya'amo ago hano hu'niyanageno aise afina'mo maino alagi hano hugiye.

9

Ma mopafi seli mono nopi'mo mono hu'naya kavafe'mo ava gemo hu'niya gemae

¹ Hogote kotalake gemo Goti'a alino apami'nige'a mono nehaya kavatefe'mo ke'aepa gemo hanege ma mopafi mono no'mo hanege huno hane'niye. ² Mago seli mono nopi'mo lavolavomo ae'a akani male'nageno lole no'mo hane'niye. Afelaga no'mo agi'amo aote mono none. Ani nopi'mo lamu hanege hi'yalamu'mo hanege huno hane'niye. Hi'yalamute'mo peleti mayamo Goti'mo ne'amiya peleti mayamo hane'niye. ³ Lavolavomo ae'a akani male'naya no'mo agi'amo alagi aote mono no'mo hane'niye. ⁴ Ani nopi'mo hi'yalamu'mo goli yafateti'mo alo hu'naya hi'yalamu'mo hane'niye. Ani hi'yalamute'mo alagepa atumo ne'aiya ya'mo kae'nae. Mago kesimo agi'amo kotalake kesimo yosaleti'mo alo hu male'ne'a goli

yafateti'mo yosale'mo ai'a ati kae male'naya kesimo ani nopi'mo hane'niye. Ani kesifi'mo goli yafa yuvapamo hanege Eloni hayopa kayo'afati'mo ausisi ae'niya hayopa kayo'mo hanege lole yafatalate'mo kotalake gemo avo kae male'niya yafatala'mo hanege huno hane'niye. Yuvapafi'mo mago ne'ya'mo koku'napati'mo emine'niya ne'ya'mo agi'amo manamo hane'niye. ⁵ Lole enisole vekala'mo ha le vekala'mo anaune'ala'mo kesile'mo he ti'ana mai'na'ae. Goti'a aipamo'mo falu huno apatesiyafe'mo afumo kolateti'mo ai'a fuli fuli nehiya yate'mo hanakumo ali'ana atale'ana yagai'ana mai'na'ae. Hemenimo ani kavafe'mo mago'e huta alagi ava gemo afa'a osugune.

⁶ Inagi muki ani yako'mo alo hu'a male'nage'apae'mo mono hu'a ne'apataya vaya'mogi muki afina'mo afelaga nopike'mo hai'a ali'ya'apimo alige alige hu'a mai'nae. ⁷ Mai'naya'monanafa hogote vekamo mono huno ne'apateya vekamoke'mo ani anaga nopi'mo muki kafuga'ae kafuga'ae'mo magoke afina'mo haitale haitale huno mai'niye. Afa'a ohai'nifa afumo heno kola'amo yuvapafi'mo lakino alinino haino agai'a hosu kavate'e muki vaya'ai hosu kava'apile'efe'mo Goti'mo ami'niye. ⁸ Goti Auneme'amo'mo ani kava'mo aepa'ae'mo, hogote seli mono no'mo afa'a hane'niya afina'mo anaga nopi'mo alagi aote mono nopi'mo vaya'mo haisaya ka'mo afole yategamo afole o'ai'niye, huno hu'niye. ⁹ Ani agufa aune kava'mo hemeni afina kavafe'mo hu'niye. Alino apave lino'ae'mo, fiku ne'amiya

kava'mo'e afumo he'a ne'amiya ya'mo'e'mo mono nehaya vaya'ai apakupi mafa'nemo alagi afa'a alino alagepa huno o'apategaiye. ¹⁰ Ani agufa kava'mo amega apakufale kava'mo hane'niyana ne'yanagi aninagi sese nehaya kava'mogi huno hane'niye. Ani kava'mo haneme haneme ne'esigeno'ae'mo saufa afina'mo Goti'a alino alagepa huno apatesiya afina'mo afole aisigeno'ae'mo hano hugiye.

¹¹ Ani kava'mo hane'niya'monanafa Kalaisi'a alagepa kava'mo afole aisiya kavatefe'mo hogote vekamo mono huno ne'apateya vekamo'mo ago aeno agase'niya alagepa seli mono nopi'mo afole ai'niye. Vaya'mogimo ani seli mono no'mo okige Goti'a ma mopamo alo hu'niya afina'mo okige hu'niye. ¹² Agaemo mememo kola'aleti'e aikeli pulumakamo kola'aleti'e'mo aote mono nopi'mo faleno ohai'nifa agai'a kola'aleti'mo muki afinatefe'mo magoke afina'mo alagi faleno haiteno'ae'mo maige maige huta maisunafe'mo alagi hatu maeno lateteno hai'niye. ¹³ Mono hu'a ne'apataya vaya'mogimo pulumakamo kola'mo alige mememo kola'mo alige aikeli pulumakamo he'a atafi'mo kae'naya la'nefamo alige hu'a ali'ne'a vaya'ai apakufale'mo ai'a fuli fuli hu'a fale'a ne'apate'apae'mo mono hisayafe'mo apakufamo ae'a kalo pae'a apate'nae. ¹⁴ Afumo kola'mo'a vaya'ai amega apakufale'mo aeno kalo paeno ne'apateya'monanafa afa'a ne'maiya ya'mo alino ne'apamiya Goti ali'ya'amo alisayafe'mo Kalaisi kola'amo'a mago'e huno lapakupi mafa'nemo fali kava'mo ali'ya'alefe'mo

aeno kalo paeno lapategaiye. Agaemo hosu kava'amo alagi ohane'niya vekamo maige maige huno ne'maiya Auneme'aleti'mo agai'a agufa'amo Goti'mo ami'niye. ¹⁵ Ani kava hu'niya'mofe'mo saufa kotalake gemo folagapi vekamo mai'niye. Agaemo Goti'a keya aeno ge hu'niya vaya'aife'mo polomasi gemo huno'ae'mo, ali'na lapamiguve, huno hu'niya alagepa ya'mo hanege hanege huno hanesiya ya'mo mafa'ne'apimogi muki afo'apimogi ya'mo ne'aliya kava hu'a alisayafe'mo atafa kotalake gemo amagi'a atale'naya vaya'ai hosu kava'apilefe'mo falino miya faino hatu maeno apate'niye.

¹⁶ Mago vaya'mogi manu gemo hu'apae'mo, kagemi ya'nimo aliyo, hu'a hapa paite'a nefalisage'apae'mo afa'a aligaya'monanafa ofali'a afa'a mai'nisage'apae'mo o'aligae. ¹⁷ Afa'a ne'maiya afina'mo manu gemo hu male'naya gemo afa'a nehaneya'monanafa falisageno'aeke'mo ani manu gemo hu male'naya gemo afole aigiye. ¹⁸ Ani kava huno Goti'a atafa kotalake gemo afa'a osu'nifa kotalake gemo afole aisiyafeke'mo pulumakamo kolateti'mo hu male'niye. ¹⁹ Ani kavatefe'mo Mosese'a muki ke'aepa ge'amo muki vaya'aife'mo hapa paiteno aikeli pulumaka'e meme'e'mo heteno kola'amo alino anipi'mo laki male'nenno sipisipimo haesa ayoka'mo alino yosa akopamo agi'amo hisopu akopale'mo maleno ki male'nenno kolapi'mo aeteno ke'aepa gemo hane'niya mukule'e muki

vaya'ai apakufale'e'mo aino fuli fuli huno faleno apate'niye. ²⁰ Agaemo, *mani kola'mo'a Goti'mo akame hiyo, huno hu male'niya kotalake gemo alino afole aino ate'niye*, huno hapa pai'niye. ²¹ Ani kava huno mono nehaya yate'e seli mono note'e'mo aino fuli fuli huno faleno ate'niye. ²² Vaya'mogi ke'aepa gemo akame hisayafe'mo alagi aise hogo'amo muki hosu kava'apimo afumo kola'aleti'mo ae'a kalo pae'a atalesaya agufa kava'mo nehae. Kola'mo'a aino olaki'nisimo'mo Goti'a vaya'ai hosu kava'apimo alino o'atalegaiye.

Kalaisi'a faliteno hosu kava'apimo alino atale'niya gema

²³ Ani kava'mo hane'niya'mofe'mo apakaemo afumo kolateti'mo ma mopafi mono kava'mo nehu'a koku'nate aune yatefe'mo ae'a kalo pae'a atale'naya'monanafa koku'napi ya'mo'a aeno kalo paeno atalesiyafe'mo afumo ami'naya ofalinimo ago aeno agase'niya ofalinileti'mo aeno kalo paeno atale'niye. ²⁴ Ani kavatefe'mo Kalaisi'a aote seli mono no'mo vaya'mogi ki male'naya mono nopi'mo lama ge aune mono nopi'mo faleno ohai'nifa laha maesiyafe'mo koku'napi'mo Goti haopale'mo faleno hai'niye. ²⁵ Yu vaya'aite'mo hogote vekamo mono huno ne'apateya vekamo'a muki kafuga'ae kafuga'ae'mo agai'a kola'amo alinino ohai'nifa afu kola'mo alininuno alagi aote mono nopi'mo haitale haitale huno mai'niye. ²⁶ Huno mai'niya'monanafa Kalaisi'a ani kava'mo osu'nifa muki afina'ae afina'ae'mo

ofalinimo amisiyafe'mo kola'amo aliteno faleno ohai'niye. Muki afina'ae afina'ae'mo agai'amo ofalini amiyasinana ma mopamo alo hu'niya afinateti'mo falite falite hume hume ne'esine. Hiyesina'monanafa hemeni afina'e hano hisiya afina'efe'mo kola'aleti'mo hosu kava'apimo alagi alino atalesiyafe'mo magoke afina'mo vaya'ai apaulagale'mo afole ai'niye. ²⁷ Goti'a, muki vaya'mogi apakai'api hosu kava'apilefe'mo magoke afina'mo falitesage'na agoti hu'na apategauve, huno hu male'niye. ²⁸ Ani gelefe'mo Kalaisi'a asole vaya'ai hosu kava'apimo alino atalesiyafe'mo magoke afina'mo agai'a agufa'amo Goti'mo ami'niye. Agaemo henaga'amo vaya'ai hosu kava'apimo alino atalesiyafe'mo ma mopafi'mo afole o'aigifa agaefe'mo agava ne'maiya vaya'ai apakufamo alagi alino katino apatesiyafe'mo afole aigiye.

10

¹ Goti'a Yu vaya'mo apami'niya ke'aepa gemo'mo alagepa aune kava'mo ohane'nifa alagepa kava'mo Goti'a afole aigiye, huno hu male'niya kava'mo alino lave lisiyafe'mo yegemo aune'agana huno hane'niye. Kafuga'ae kafuga'ae'mo afumo he'a ami'naya'monanafa ani agufa ofalinimo'a alagepa hu'a maige maige hu'a maisayafe'mo Gotitegamo ne'vaya vaya'mo alagi alino alagepa huno o'apategaiye. ² Alagi alino alagepa huno apateyesinana mago'e hu'a Goti'mo ofalinimo alagi o'ami'naesine. Mono hu'naya vaya'mo aeno kalo paeno apateyesinana apakupi mafa'nemo'a hosu

kavatapimo hane'niye, huno osu'niyesine.
³ Huno osu'niyesina'monanafa ani agufa ofalini kavatefe'mo muki kafuga'ae kafuga'ae'mo hosu kava'apie'mo apake okani'a apakesa afifi hu'a mai'nae. ⁴ Pulumakamo kola'mo'e mememo kola'mo'e'mo hosu kava'apimo afa'a alino o'atalegaiye.

⁵ Afa'a alino o'atalegaiya'mofe'mo Kalaisi'a ma mopafi'mo emi'nenoe'mo,

Afumo he'a nekamiya kava'e ofalinimo nekamiya kava'efe'mo alagi okahau'niya'mofe'mo nagufamo alika alo huka nate'nane. ⁶ Kagaemo afumo he'a hi'yalamute'mo male'ne'a nekaya kava'e hosu kava'apilefe'mo afumo he'a nekamiya kavate'efe'mo amuse huka o'apate'nane. ⁷ O Gotiyo, mukukafi'mo nava gemo huka avo'mo kae male'nane. Ani gelefe'mo kahau'niya kava'mo hisuvafe'mo ago emi'ne'nove, hu'na hu'nove,

huno hu'niye. ⁸ Hogoteno huno'ae'mo, *Afumo he'a nekamiya kavanagi ofalinimo nekamiya kavanagi afumo he'a hi'yalamute'mo male'ne'a nekaya kavanagi hosu kava'apilefe'mo nekamiya kavanagi huno okahau'niya'mofe'mo amuse huka o'apate'nane, huno ha pai'niye.* Ani kava'mo nehu'apae'mo ke'aepa gemo akame nehaya'monanafa amuse osu'niye. ⁹ Inagi henaga'amo huno'ae'mo, *O Gotiyo, kahau'niya kava'mo hisuvafe'mo emi'ne'nove, huno ha pai'niye.* Inagi Goti'a henaga'amo afole ai'niya kava'mo alino afole aino atesiyafe'mo hogote

kava'mo ago alino atale'niye. ¹⁰ Yesu Kalaisi'a Goti'mo hau'niya kava'mo hu'niya'mofe'mo muki afinatefe'mo magoke afina'mo agai'a agufa'amo ami'niya ofalinileti'mo hosu kavatimo alagi aeno kalo pae'nigeta laote alagepa vaya'amo mai'none.

¹¹ Muki Yu vaya'mogimo mono hu'a ne'apataya vaya'mo he ti'a mai'ne'apae'mo muki afina'ae afina'ae'mo ali'ya'mo ne'ali'apae'mo ani agufa ofalinimo amige amige hu'a mai'naya'monanafa ani agufa ofalinimo'mo hosu kava'apimo afa'a alino o'atalegaiye. ¹² Nehaya'monanafa ani vekamo'a muki afinatefe'mo magoke ofalinimo amiteno Goti lamaga haopale'mo fai mai'niye. ¹³ Ani afinateti'mo Goti'a kame vaya'amo alino aiyafi'mo apatesiyafe'mo agava ne'maiye. ¹⁴ Agaemo magoke ofalinimo amiteno apavaleno apaote'mo apate'nenno alagi alino alagepa huno apate'niyanage'a alagepa hu'a maige maige hu'a maigae. ¹⁵ Agaemo ani kavateti'mo laha paiteno Aote Auneme'amo'e'mo aeno hakalo huno laha paino'ae'mo, ¹⁶ Ala kava ne'mo'a,

Ani agufa kotalake gemo afole aisiya afina'mo apakaetegamo hu malegauve. Ke'aepa ge'nimo ali'na apaipafi'mo malete'na apakesafi'mo avo kae malegauve, huno hu male'niye,

¹⁷ huno huteno mago'e gemo huno'ae'mo,

hosu kava'api'e ke'aepa ge'nimo amagi'a atale'naya kava'apile'efe'mo mago'e hu'na nagesamo o'afi'na afa'a nagekani'na apategauve,

huno hu'niye. ¹⁸ Goti'a hosu kava'apimo ago alino atale'niya'mofe'mo hosu kava'apilefe'mo halate amisaya ofalinimo alagi ohane'niye.

Koli osuta Goti haopale'mo vigetao, huno hu'niya gemae

¹⁹ Konaga'nimogitapae, ani gemo hu'niya'mofe'mo koli osuta Yesu kola'aleti'mo alagi aote mono nopi'mo faleta haigetao. ²⁰ Agaemo lavolavo kitamo ago yakino late'niyanageta agufaleti'mo saufa ka'mo maige maige huta maisuna ka'mo ago valino late'niya'mofe'mae. ²¹ Siosi vaya'aite'mo yagaino ne'apateya vekamo mai'neni Ala kava netimo mono huno nelateya vekamo mai'niya'mofe'mo ²² lama ge laipamo nekalita lole lagesamo o'afita lokiya vaita lagesa afita fatago nehutae'mo Goti haopale'mo haigetao. Laipafi'mo aino fuli fuli huno late'nigeno'ae'mo yu'ilaga vekatimo'mo hosu kavatapimo hane'niye, huno nosiye. Lagufale'mo alagepa aniteti'mo lagufale'mo faleno late'niyanagi haigetao. ²³ Ani kava huguve, huno laha pai'niya vekamo'a ge'amo aeno o'atagaegaiya'mofe'mo agava ne'maita lavayagunagu nehuna kavatefe'mo lole lagesamo o'afita atafauta alagi higetao. ²⁴ Lagaemo alita he tita apatesunage'apae'mo hapau apayamopafi'mo hapauge alagepa kava'mo huge hisayafe'mo konagatie'mo lagesa afifi huta maigetao. ²⁵ Mago vaya'mo ali'a anupa hu'a ne'maiya kava'mo atale'naya'mofe'mo o'ataleta alagepa kava hiyo, huta hapa paisunage'a laha

paisageta alita anupa huta maigetao. Alopa afina'mo ne'agetapa ne'agaya'mofe'mo ani kava'mo mago'e hutapa hiyo.

²⁶ Lagaemo lama gemo ago ageta alagepa huta age'nona'mofe'mo amagita atalesunafe'mo, kanalene, huta hisunana hosu kavatimo aeno kalo paeno atalesiya ofalinimo alagi ohane'niye. ²⁷ Ohane'niya'mofe'mo Goti'a agoti huno latesiya kavafeke'mo koli huta agava maisuna kava'mo hane'niye. Aipamo leno ne'apatesigeno'ae'mo kame vaya'amo atamo'mo leno apasaga ligiye. ²⁸ Muki vaya'mogimo Mosese ke'aepa gemo ago amagi'a atalete'apae'mo afa gemo hane'niye, hu'a hu'naya vaya'mo ago fali'nae. Agoti gemo ne'afiyategamo lole vekala'moganimo fi lole'e mago'e vaya'mogimofi hu'a apakaefe'mo, hosu kava'mo hu'nae, hu'a hu'nage'apae'mo hapau hu'a o'apate'a kamiti apamagi'nae. ²⁹ Inagi mago vekamo'a Goti Mafa'ne'ae'mo, ina agufa vekae, huno agi'ale'mo alino afepi atege kotalake kola'amo alino aote male'niya kola'ae'mo ina agufa kolane, huno agesamo afige fiku hapa maeno ne'apamiya Auneme'ae'mo huno faipa huno atege hu'nisiyana anona'alefe'mo mago'e huno lusi kayo'mo alisiya vekamo mai'niye, hu'a apakesamo afigae. ³⁰ Ala kava ne'mo'a, *hosu kava'apimo anona'apilefe'mo ae'na atagaina hu'na kayo'mo ne'apamuva vekamo mai'nove, huno hu'niya vekamo ago age'none.* Mago'e gemo huno'ae'mo, *Ala kava ne'mo'a vaya'amo alino fako huno apategaiye,* huno hu male'niye. ³¹ Goti'a afa'a ne'maiya

vekamo mai'niya'mofe'mo ayapi'mo apatafauno
mai'nisiya vaya'mogimo lusi kava hu'a koli
hisaya kava'mo hane'niye.

³² Hogotetapa mai'naya kavafe'mo
lapakesamo afita ho hiyo. Goti'a ha le
ya'amo'mo lapaipafi'mo aeno ha le'nigetapa
age'nae. Agetetapae'mo lusi hanageke
ya'mo ali'netapae'mo o'ataleta lokiya waitapa
lapayamufa vale'nae. ³³ Lapakaemo vaya'mogi
vaya'ai apaulagale'mo hu'a faipa hu'a nelapate'a
lapakaetegamo hosu kava'mo hu'naya agufa
hanageke ya'mo alige mani agufa kana
ya'mo ali'naya vaya'e'mo afalu afalugana
hutapa ne'maiya agufa hanageke ya'mo alige
hutapa mai'nae. ³⁴ Nagaemo kalavusifi'mo
mai'nogetapae'mo lapau hutapa nate'nae.
Kagemi yatapimo kumaya'mo ali'nagetapae'mo
kanalene, hutapa hu'nae. Hogote kagemi
yatimo koku'napi'mo okasalisiya kagemi yatimo
hane'niye, hutapa lapaipafi'mo lapakesamo
afi'naya'mofe'mae. ³⁵ Ani kava hutapa
mai'naya'mofe'mo o'ataletapa atafauta alagi
hutapa maiyo, alopa miyatapimo aligayanagi.
³⁶ Lapakaemo Goti'a hau'niya kava'mo hutetapa
lapamiguve, huno hu'niya ya'mo alisayafeke'mo
atafauta alagi hutapa maiyo. ³⁷ Ani kavatefe'mo
Goti mukufi gemo'mo huno'ae'mo,

Aise afina'mo utesigeno eminesiya vekamo alagi
eminegaiye. Gemo afino o'maigifa malage
huno eminegaiye. ³⁸ Inagi fatago vaya'mo
apakesa afi'a fatago nehaya kavateti'mo
alagepa hu'a maigaya'monanafa mago

vekamo halate ataleno aino atagi neno
 u'nisiyana alagi aise'amo amuse hu'na
 o'ategauve,
 huno hu male'niye. ³⁹ Huno hu
 male'niya'monanafa lagaemo atale'a ai'a
 atagi ne'a u'a lageso nehaya nofi vayapati'mo
 o'mai'nona'monanafa lagaemo apakesa afi'a
 fatago nehageno apakufamo alino katino
 ne'apateya nofi vayapati'mo mai'none.

11

*Apakesa afi'a fatago hu'naya vaya'aife'mo
 apava gemo hu'niya gemae*

¹ Lagesa afita fatago nehuna kava'mo afole
 aisiya kavatefe'mo lavayagunagu huta agava
 ne'mauna kava'mo o'age'nona kava'mo alino
 lave neligeta alagi ago age'none. ² Ema
 akeya'vilaga vaya'mogi apakesa afi'a fatago
 hu'naya kavateti'mo Goti'a, naulagale'mo fatago
 vaya'mo mai'nae, huno hapa pai'nige'a alagepa
 apaki'apimo ali'nae. ³ Lagaemo lagesa afita
 fatago nehuna kavateti'mo hutae'mo, Goti'a
 ge'aleti'mo ma mopagi koku'nanagi muki
 ne'agona ya'mogi huno no'agona yateti'mo alo
 hu male'niye, huta afita aeto nehune.

⁴ Evo'a agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo
 alagepa ofalinimo Keni ofalinimo ago aeno
 agase'niya ofalinimo Goti'mo ami'niye. Goti'a
 ami'niya ofalinie'mo agesamo afino'ae'mo,
 naulagale'mo fatago vekamo mai'nane, huno
 ha pai'niye. Evo'a ago fali'niya'monanafa

hemenimo agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo ge nehiye.

⁵ Inoki'a agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo ofalino afa'a mai'niye. *Goti'a koku'napi'mo ago avalelino hai'niya'mofe'mo kahauya hu'nayana age'a ava ote'nae.* Goti'a koku'napi'mo avalelino ohai'niya afina'mo hogoteno Inokife'mo amuse huno ate'niya'mofe'mae, huno hu'niye.

⁶ Amuse huno ate'niya'monanafa apakesa afi'a fatago nosaya vaya'aife'mo Goti'a amuse huno apatesiyafe'mo magoke alagepa kava'mo alagi afa'a osugae. Na kava hinage'apaene. Gotitegamo ne'vaya vaya'mogimo hu'apae'mo, Goti'a mai'niyanagetae, hu'a agaefe'mo apayamukiki hu'a kahauya hu'a age'a ava tesayafe'mo nehaya vaya'mo alagepa ya'mo alino ne'apamiye, hu'a apakesa afi'a fatago nehae. ⁷ Goti'a muki vaya'mogimo o'age'naya kavafe'mo Noafe'mo, ehetae, huno, hosu vaya'mo alagi ali'na hano hu'na apatalegauve, huno ha pai'nigeno Noa'a lusi kava huno amo'ya ne'aino'ae'mo agesa afino fatago hu'niya'mofe'mo afamo anaga'amogi apakufamo alino katino apatesiyafe'mo mago alopa sipimo alo hu'niye. Ani kava'mo hu'niya kavateti'mo ma mopafi vaya'aife'mo, lapakaemo hosu kava'mo nehayanagetapa faligae, huno alino apave li'niye. Agaemo Gotitegati'mo fatago kava'mo apakesa afi'a fatago nehageno alino ne'apamiya agufa fatago kava'mo ali'niye.

⁸ Goti'a Emalehamu'mo ami'niya kotegamo visiyafe'mo keya aeno ge hu'nigeno

Emalehamu'a agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo ani gemo afiteno ko'amo ago ataleno o'age'niya kotegamo u'niye. ⁹ Agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo Goti'a polomasi gemo ha paino'ae'mo, mago mopamo haki'na kamiguve, huno ha pai'niya kotegamo alu nofi vaya'ai mopale'mo nata nenuno seli nopi'mo mai'niye. Goti'a Emalehamufe'mo, fiku kaha mae'na kamiguve, huno ha pai'niya polomasi gemo hana pai'niya vekala'mo Aisiki'e Yekopu'e'mo seli no'apifi'e no'apifi'e'mo magokepi lokae'a mai'nae. ¹⁰ Agaemo Goti'a agesamo afino alo huno faino ate'niya taonifi'mo maisiyafe'mo agava mai'niye. ¹¹ Sela'a agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo himamu'amo aliteno aipagu'e'mo maiteno mafa'nemo alino atesiya afina'amo ago hano hu'niya'monanafa mafa'nemo alino ate'niye. Agaemo mafa'nemo kamiguve, huno polomasi gemo huno ha pai'niya Gotife'mo, ge'age'mo hugeno o'atalegaifa alagike'mo ge'amo akame hugiya vekae, huno agesamo afi'niye. ¹² Hu'niya'mofe'mo magoke vekamo ago alagi hogo'amo faligefe'mo hu'niya vekafati'mo asole aginago vaya'mo koku'nate asole kanefi'mo hane'niyanageta lekana opaige ani kahaepamo lekana opaige hisuna agufa aginago vaya'amo afole ai'nae.

¹³ Ani muki vaya'amogimo apakesa afi'a fatago hume hume ne'e'apae'mo fali'nae. Goti'a polomasi gemo huno'ae'mo, fiku lapa mae'na lapamiguve, huno hu male'niya ya'mo o'ali'naya'monanafa muga afagi'ale'mo

hane'nige'a agete'apae'mo, aligune, hu'a magoke apakesamo afite'a ani gele'mo anuki'a alagi hu'a maigekana hu'a atafau'a alagi hu'a mai'nae. Ani kava'mo hu'a mai'ne'apae'mo, nata vaya'mo alu kotega vaya'mo mai'none, hu'a hu'nae. ¹⁴ Ani gemo nehaya vaya'mogimo, Afotimo kotegamo haita alagi maisunafe'mo lavayagunagu huta agava ne'maune, hu'a ha le'a hapa nepaiye. ¹⁵ Apakaemo atale'a e'naya kotegae'mo apakesamo afi'naesinana halate ai'a atagi ne'a u'naesina'monanafa ¹⁶ alagepa ko'mo aeno agase'niya koku'na kotefe'mo hapau'niye. Goti'a maisaya taonimo alo huno apate'niya'mofe'mo Gotitimo'mo mai'niye, hu'a agi ne'aya gelefe'mo avagage nosiye. ¹⁷ Goti'a Emalehamu'mo amalageka hu'nigeno'ae'mo agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo mafa'ne'amo Aisiki'mo amagino ofalinimo ami'niye. Polomasi gemo afi'niya vekamo'a magoke mafa'ne'amo amagino ofalinimo ami'niye. ¹⁸ Goti'a ani mafa'neke'mo, *Aisiki vayapati'mo kaginago vaya'mo maigae*, huno hu male'niye. ¹⁹ Agaemo, Goti'a himamu'aleti'mo falisiya kavategati'mo afa'a alino he tino ategaiye, huno agesamo afitenoa'ae'mo aune kava'mo huno fali'niyateti'mo halate avale'niye.

²⁰ Aisiki'a agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo afole aisiya kavatefe'mo Yekopu'e Iso'efe'mo, Goti'a lahana maeno, huno hana pai'niye. ²¹ Yekopu'a agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo faligefe nehuno'ae'mo Yosefe mafa'nelafe'mo, Goti'a lahana maeno,

huno hana paiteno hayopa kayo'amo alino hayopa faino mai'nenō Gotife'mo mono hu'niye. ²² Yosefe'a agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo faligefe'mo nehuno'ae'mo Isaleli vāya'aife'mo, Isipi koteti'mo ataletapa ugefe hisaya afina'mo kanolufati'mo nayamufa'nimo hatita alinitutapa kita nateyo, huno hapa pai'niye.

²³ Mosese'a ita'afo'ala'moganimo ali'ana atete'anae'mo, alagepa mafa'nemo mai'niye, hu'ana age'na'a'mofe'mo anakesa afi'ana fatago hu'na'a kava'anileti'mo lōle'e mago'e kaimo maisiyafe'mo ali'ana fala ki'ana ate'na'ae. Anakaemo kini vekamo'a hu male'niya ke'aepa ge'amo amagi'ana atalesa'afe'mo koli osu'na'ae. ²⁴ Kini vekamo agi'amo Felo a'mafa'nemo'a Mosese'mo yagaino ate'nigeno Mosese'a ko sino alopa heteno'ae'mo agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo, Felo a'mafa'nemo mafa'ne'amo o'mai'nove, huno hu'niye. ²⁵ Agaemo Goti vāya'amogi'e'mo magokepi kana ya'mo alisiyafe'mo hau'nigeno'ae'mo hosu kava'mo huno aise afina'mo amogaga aino maisiya kavafe'mo ohau'niye. ²⁶ Agaemo Goti'a amisiya miyafeke'mo agesamo afi'niya'mofe'mo, Kalaisi agi'alefe'mo hu'a faipa hu'a natesaya kava'mo hogote kanale kava'mo hane'nigeno Isipi kote kagemi ya'e konali ya'e'mo henaga ya'mo ina agufa ya'mo hane'niye, huno agesamo afi'niye. ²⁷ Kini vekamo'a aipamo leno ate'niya'monanafa Mosese'a agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo koli osuno Isipi kotegati'mo ataleno u'niye. Agaemo no'agaya

vekamo ageteno'ae'mo ge'ale'mo o'ataleno atafauno alagi huno mai'niye. ²⁸ Agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo Isipi vaya'ai yege mafa'ne'apimo kamiti apamagi'niya enisole vekamo'a Isaleli nofi vaya'ai yege mafa'ne'apimo o'apamagisiyafe'mo Pasova kava'mo hutapa sipisipimo apamagitapa kola'aleti'mo kipa yosatapile'mo faleyo, huno hapa pai'niye. ²⁹ Isaleli vaya'mogi apakesa afi'a fatago hu'naya kavateti'mo haesa solovala ani'mo aino akaka vae'nigeno folagapi'mo hau hu'niya mopale'mo u'nae. Isipi kotega vaya'mogimo vegala aeli u'apae'mo amalageka hu'a ani'mo nelakageno'ae'mo ani'mo'a ago aeno apati kae'niye.

³⁰ Isaleli vaya'mogimo apakesa afi'a fatago hu'naya kavateti'mo Yeliko taonifi'mo u'a seveni'a afina'mo ai'a vego hu'a ne'ageno'ae'mo yafa kegi'yamo aino nakupaeno asagauno ai'niye. ³¹ Lehepi'a kumai a kanomo'mo agesa afino fatago hu'niya kavateti'mo apamasa hisa'afe'mo e'na'a vekala'mo alino falu fala huno anate'nige'apae'mo Isaleli vaya'mogi apakesa afi'a fatago osu'naya vaya'mo hapaete'a Lehepi'mo afa'a atageno mai'niye.

³² Mago'e hu'na apava gemo hisufiye. Nagaemo Gitiyoni'agi Malaki'agi Samisoni'agi Yefeta'agi Nevini'agi Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'aifenagi hu'na apava gemo hu'na avo'mo kaesuva afina'nimo ohane. ³³ Apakaemo apakesa afi'a fatago hu'naya kavateti'mo alu nofi vaya alu nofi vaya'ai ati vaya'api'e'mo kame hu'a ae'a

apakase'nae. Apakaemo vaya'ai kava'apimo ali'a fako hu'a apate'nage'apae'mo alagepa kava'mo hu'nae. Goti'a polomasi gemo huno'ae'mo, fiku lapa mae'na lapamiguve, huno hu male'niya ya'mo ago ali'nae. Afela laiyonimogimo hapaesaya kava'mo hu'naya'monanafa apakesa afi'a fatago hu'naya kavateti'mo apavayale'mo alino akani'niye. ³⁴ Lusi atamo'a leno apasagalisiya agufa atamo ae'a yu he'a atale'nae. Vaya'mogi naipeleti'mo apai'a ki'a apatesayafe'mo apai'nayana apai'a kasalo pae'nae. Apayamufa no'valaya vaya'mogi apayamufa vaya'mo hamale'nae. Koli osu'a lokiya vai'a kame hu'a alu nofi ati vaya'mo hapa fai'a hapaetalage'a u'nae. ³⁵ Goti'a apakesa afi'a fatago hu'naya kavateti'mo mafa'ne'apimo fali'nayateti'mo halate alino he tino apate'nige'a ita'apimogimo halate apavale'nae.

Hu'naya'monanafa mago'amo apakafu ki'nige'a fali'nae. Kame vaya'apimogimo, lapakaemo atalesayana afa'a hatu maeta lapategaune, hu'a hapa pai'nage'apae'mo kanolufati'mo he ti'apae'mo maige maige hu'a maisaya kavafe'mo apakesamo afite'apae'mo, o'atalegaune, hu'a hu'nae. ³⁶ Mago vaya'amogimo mago apakesa afi'a fatago hu'naya vaya'aife'mo hu'a faipa hu'a apatete'a nofi kayoteti'mo apamagi'nae. Mago vaya'amogimo mago apakesa afi'a fatago hu'naya vaya'mo seli nofiteti'mo ki'a apatete'a kalavusi hu'a apate'nae. ³⁷ Yafa kayoteti'mo apamagige soteti'mo apakufamo vasagali'a

atalege hosu kava'mo hisayafe'mo apamalageka huge naipeleti'mo apai'a ki'a apatege hu'nae. Kukena'apimo ohane'nige'a sipisipi agufamo ali'a vaige meme agufamo ali'a vaige hute'a umenitata hu'a mai'nae. Kagemi ya'apimo alagi ohane'nige'apae'mo apaini hu'a apatete'a apakaetegamo hosu kava'mo hu'nage'a mai'nae. ³⁸ Ma mopafi vaya'mogimo apakae'e'mo magokepi alagi lokae'a maisaya agufa vaya'mo o'mai'nae. Nata vaya'mo mai'ne'a ka'me kotega umenitata hu'a maige avelegamo umenitata hu'a maige yafa kapi'mo u'a maige kelifi'mo u'a lami'a maige hu'a mai'nae. ³⁹ Goti'a muki vaya'amogimo apakesa afi'a fatago hu'naya kavateti'mo naulagale'mo fatago vaya'mo mai'nae, huno hu'niya'monanafa Goti'a polomasi gemo huno'ae'mo, fiku lapa mae'na lapamiguve, huno hu male'niya ya'mo o'ali'nae. ⁴⁰ Goti'a lagaefe'mo, aeno agase'niya ya'mo ali'na lapamiguve, huno agesamo afi'niye. Apakai'apige'mo apaote'mo hai'a ohapaigafa lagae'e'mo magokepi'mo haita hapaisunafe'mo agesamo afiteno hu male'niye.

12

Yesufeke'mo lagesamo afigetao, huno hu'niya gemae

¹ Ani asole vaya'mogimo apakesa afi'a fatago hu'naya kava'mo ali'a lave li'naya vaya'mo falite'apae'mo hiyakana hu'a mai'ne'a fai'a vego hu'a mai'ne'a ali'a folagapi'mo late'a mai'ne'a aulu lahae'a lage'a ne'maiye. Aulu lahae'a lage'a

mai'naya'mofe'mo lagaemo ne'aluna kanamo
ataleta latafausiya hosu kava'mo hatu maeta
ataleteta o'ataleta atafauta alagi huta mai'neta
valino late'niya kate'mo nagu nagu huta vigetao.

² Yesufeke'mo aulu haelita nagu nagu huta
vigetao. Agaeke'mo lagesa afita fatago nehuna
kava'mo alino aepa fai'niyanageno alino hano
huno atesiya vekamo mai'niye. Agaemo, lusi
kava hu'na namogaga aiguve, huno agesamo
afi'nenoe'ae'mo malipu yosale'mo falisiya
kavatefe'mo o'ataleno atafauno alagi huno
mai'nenoe'ae'mo falisiya. Malipu yosale'mo falisiya
kavafe'mo lusi kava huno navagage hugiye, huno
huteno agesa ala'amo o'afi'nifa, kanalene, huno
faliteno'ae'mo haino Goti'a yagaino ne'apateya
sia'ale'mo lamaga haopale'mo fai mai'niye.

³ Hosu vaya'mogimo apaini hu'a ate'naya
kavafe'mo lapakesa afifi hutapa maiyo fiku
yanageno alaga'mo lapaesigetapa lapaipamo'mo
kana nehinagetapa atalegayanagi.

⁴ Hosu kavafe'mo kame hutapa
ne'atage'apae'mo kamiti olapam-
agi'naya'mofe'mo o'ataleta kame hutapa
ateyo. ⁵ Lapakaemo Goti mafa'ne'amo
mai'nagenoe'ae'mo Goti'a lapaipamo alino lokiya
vaino atesiya agufa gemo hiyo huno hu'niya
gemo ago lapa pai'niyana lapake kani'niye. Ani
gee'mo hunoe'ae'mo,

Mafa'ne'nimogae, huno, Ala kava ne'mo'a
alino api aino nekateno kayo'mo
kamisigekae'mo, ina agufa kavane, huka
kagesamo o'afiyo. Ani kava huno ge

kahausigekae'mo kaipamo'mo kana osino.
 6 Ala kava ne'mo'a muki vaya'aife'mo hau
 ayamopafi'mo nehaiya vaya'mo kayo'mo
 ne'apamiye. Agaemo muki vaya'amo
 agaetegamo ne'ageno'ae'mo alino falu fala
 huno ne'apateno'ae'mo, mafa'ne'nimo
 mai'nae, huno hapa nepaiya vaya'mo
 kayo'mo ne'apamiye,

huno hu'niye. 7 Lapakaemo kanamo
 ali'netapae'mo o'ataletapa atafauta alagi
 hu'netapa ne'visayana agai'a mafa'ne'alegamo
 nehaya agufa kava'mo nehaye. Afo'apimogi
 muki mafa'ne anaga'apimo kayo'mo
 ne'apamiye. 8 Goti'a muki mafa'ne'amo kayo'mo
 ne'apamiya'mofe'mo kayo'mo nolapamisiyana
 mafa'ne'amo o'mai'nafa megusa mafa'negana
 hutapa ne'maiye. 9 Ma mopafi afotimogimo ali'a
 api ai'a late'nagetae'mo apaiyafi'mo mai'none.
 Launelame'mo Afotimo'e'mo mago'e huta
 aiyafi'mo maigetao alagepa huta maigunanagi.
 10 Ma mopafi afotimogimo apakesafati'mo afi'a
 aise afina'mo kayo'mo lami'naya'monanafa
 agaemo alagepa kava'age'mo huta agaekana
 huta laote vaya'amo maisunafe'mo laha
 maeteno kayo'mo nelamiye. 11 Goti'a
 kayo'mo nelamigetae'mo, lamogaga ne'auna
 kava'mo ohane'nifa lagafu nekiya kava'mo
 hane'niye, huta lagesamo ne'afuna'monanafa
 Goti'a kayoteti'mo alino laya malesigetae'mo
 henaga'amo laipafati'mo fatago kava'mo'a
 alagagana huno aesigeta laipamo'mo falu hugiye.
 12 Inagi lapaya'mo'mo alaga'mo nehaegen

lapaiyamo'mo atete nehigi alitapa lokiya vaita ateyo. ¹³ Api kate'mo vigeno'ao lapaiyamo afe le'niya lapaiyamo au'amo alino api aino alino alagepa huno nelapateno alino lokiya vaino lapateno.

¹⁴ Lapakaemo muki vaya'e'mo alagepa huta magokepi lokaeta mai'netapa aote kava'mo alisayafe'mo nagu nagu hutapa vegala aeyo aote kava'mo o'ali'nisaya vaya'mogimo Ala kava ne'mo o'agegaya'mofe'mae. ¹⁵ Fiku yanage'a mago konagatapimogimo Goti'a fiku hapa maeno ne'apamiya kavate'mo hai'a metalegayanagi kava yagaitapa maiyo. Fiku yanageno hafu'yafati'mo ausisi aeteno hosu atu neheya ya'mo afole aiteno hanageke ya'mo alino lapamiteno asole vaya'mo alino hosu huno apategaiyanagi yagaitapa maiyo. ¹⁶ Iso'a kumai kava'mo huge mono osuno aote kavafe'mo, afa kava'mo hane'niye, huno huge huno mai'niye. Isokana huno mai'nisiya vekamo lapakae'e'mo o'maisiyafe'mo kava yagaitapa maiyo. Iso'a yege mafa'nemo mai'niya'monanafa aise ne'ya'mo miya faisiyafe'mo yege mafa'nemogi ne'aliya ya'mo ha maesiya ya'amo fiku ago atale'niye. ¹⁷ Henaga'amo afo'amo'mo yege mafa'nemogi ne'aliya milesimi gemo Goti'a ha maesiya agufa milesimi gemo ha paisiyafe'mo hau'niya'monanafa afo'amo'mo ha opai'niye. Ha opai'nigeno'ae'mo aunumo emine ne'legeno avi'ya nehuno'ae'mo aukaya huno ge hu'niya'monanafa aipamo alino afe lesiya ka'mo alagi ohane'niye.

Lole kotalake gelafe'mo anava gemo hu'niya gemae

¹⁸⁻¹⁹ Akeya'vilagamo Isaleli vaya'mogi atafa kotalake gemo afisayafe'mo avemo agi'amo Sainai avemo aiyafi'mo u'a mai'nayana lapakaemo ame alisaya avele'mo etapa o'mai'nae. Ani avefi'mo alopa atamo kae'nigeno lusi hani hu'nigeno'ae'mo lusi yasimo ali'nigeno pikulimo hu'nigeno lokiya gemo hu'niye. Ani gemo nehige'apae'mo Isaleli vaya'mogi afite'apae'mo, kahao ke honanagi, mago'e huno ani gemo laha opaino, hu'a ha pai'nae.

²⁰ Goti'a, *mani avele'mo mago vekamo'a eno ame alige afumo'mo eno ave aiyafi'mo ame alige nehisigetapae'mo yafa kayoteti'mo amagigegenofalige keveleti'mo haegenofalige hino*, huno hapa pai'niya'mofe'mo lusi kava hu'a koli hu'nae.

²¹ Agete'apae'mo lusi kava hu'a koli hute'a apamo'ya ai'nageno'ae'mo Mosese'a, *lusi kava hu'na atete nehu'na koli nehuve*, huno hu'niye.

²² Lapakaemo Sainai avele'mo o'me'nafa Saiyoni kotega avemo koku'napi Yulusalemu taonifi'mo yalagisa Goti'a ne'maiya taonifi'mo tauseni tauseni'a enisole vaya'mo ne'maiya taonifi'mo etapa mai'nae.

²³ Goti'a yege mafa'ne'amogi apaki'apimo koku'napi'mo avo'mo kae male'niya vaya'mo ali'a anupa hu'a mai'ne'a apamogaga ne'aiyategamo etapa mai'nae. Lapakaemo Goti'a muki vaya'mo alino fako huno ne'apateya vekalegamo e'nae. Fatago vaya'mo alino alagepa huno apate'niya vaya'ai apaune'apametegamo e'nae.

²⁴ Yesu'a folagapi vekamo saufa kotalake gemo hu

male'niya vekalegamo e'nae. Kola'aleti'mo aino fuli fuli huno faleno apate'niya kola'alegamo e'nae. Ani kola'amo'mo Evo kola'amo ago aeno agase'niya'mofe'mo hosu kavafe'mo ge nosifa alagepa kavafeke'mo ge nehiye.

²⁵ Inagi ehetafiye, ge nehisigetapae'mo ge'amo amagita o'ataletapa ge'amo alagepa hutapa afiyo. Goti'a ma mopafi Sainai aveleti'mo ge hu'nige'apae'mo ge'amo o'afi'a amagi'a atale'naya vaya'mo ae'a kasalo opae'naya'mofe'mo koku'napati'mo ge nehisigetae'mo o'afita lakame'ya ne'amisunana haiya kava huta aeta kasalo paegaune. ²⁶ Goti'a akeya'vilagamo ge hu'nigeno'ae'mo imima ali'nigeno ma mopamo'mo kanage kanage hu'niya'monanafa hemeni afinatefe'mo lapa maegaave, huno hu male'niya gemo'mo huno'ae'mo, *halate mopa'age'mo ali'na kanage kanage hu'na o'ategaufa koku'na'e'mo ali'na kanage kanage hu'na ategaave*, huno hu male'niye. ²⁷ Agaemo, *halate*, hu'niya gemo aepa'amo hane'niyana alino kanage kanage osisiya kava'mo no'agona kava'mo hanesiyafe'mo alino kanage kanage hisiya kava'mo apayateti'mo alo hu'naya ya'mo ne'agona ya'mo alino atale'niye, huno alino lave li'niye. ²⁸ Goti'a kini vaya'mo alino hamaleno late'nigeta kini vaya'mogi ne'aliya agufa alagepa ya'mo ali'nonanageta alagepa huta maige maige huta maigune. Ani kava'mo'a kanage kanage osugiya'monanafa hanege hanege huno nehaneno haneno hano osuno afa'a hanegaiye.

Ago lami'niya'mofe'mo hao ke neheta Goti aiyafi'mo mai'neta koli hu'neta mono higestao. ²⁹ Gotitimo'mo atafi'mo kageno leno asaga neliya yakana huno mai'niya'mofe'mae.

13

Ina kava'mo hiyo, huno hu'niya gemae

¹ Konagatapie'mo nelapaiya kava'mo o'ataletapa mago'e huno lapau lapayamopafi'mo lapaino. ² Nata vaya'mo esagetapae'mo lapake okanitapa hapa maeta yagaitapa apateyo. Mago vaya'mogimo ani agufa kava'mo hu'a enisole vaya'mo hapa mae'a yagai'a apate'ne'apae'mo, enisole vaya'mo hapa mae'none, hu'a o'apake'nae. ³ Kalavusifi'mo ne'maiya vaya'aife'mo lapake kanitapa o'apataletapa lapakesamo afiyo. Apakae'e'mo magokepi'mo lokaeta kalavusi hu'negekana hutapa apakaefe'mo lapakesamo afiyo. Kalaisitefe'mo hanageke ya'mo ne'aliya vaya'aife'mo lapake kanitapa o'apataletapa lapakesamo afiyo, apakae'e'mo ma mopafi mai'netapae'mo hanageke ya'mo alisaya vaya'mo mai'naya'mofe'mae.

⁴ Muki vaya'mogimo a'mo alige vele'mo maige nehaya kavafe'mo ala agimo ne'ami'apae'mo, kanale kava'mo hane'niye, hu'a hisaya kava'mo hane'niya'monanafa Goti'a kumai kava'mo nehaya vaya'e yafa'mo nehavaya vaya'e'mo agoti huno apategaiya'mofe'mo veyalavemogimo kava'apimo ali'a hosu hu'a o'ateyo. ⁵ Lapa'ye osino. Ali'naya yafeke'mo,

alagi haneno late'niye, hutapa lapakesamo ne'afitapa lapaipamo'mo falu hino. Na kava higetapaene. Agai'amo huno'ae'mo, *muki afina'mo olapatale'na lapakae'e'mo magokepi lokae'na maige maige hu'na mai'ne'na lapa magauve*, huno hu'niya'mofe'mae. ⁶ Huno hu'niya'mofe'mo koli osuta lokiya gemo hutae'mo,

Ala kava ne'mo'a laha ne'maeya vekamo mai'niye. Koli osugune. Ma mopafi vaya'mogi lagaetegamo na kava'mo hugae, huta hugune.

⁷ Yagai'a lapate'ne'a Goti ge'amo lapa pai'naya vaya'aife'mo lapakesamo afiyo. Alagepa kava'mo hute'a u'a ka atupale'mo ava'yi hu'nae, hutapa lapakesa afifi nehutapae'mo apakesa afi'a fatago hu'naya kava'apimo apakame hutapa hiyo. ⁸ Yesu Kalaisi'a alu afina alu afina'mo alu kava'mo huno no'maifa akeya'vilaga mai'niya kava huno ne'maiyanageno henaga'amo ani agufa kavake'mo huno maigiye. ⁹ Hosu kavanage'a mago vaya'mogi aeto aeto agufa geleti'mo lapayate'mo he'a lapavayu huli'a ugayanagi ehetafiye. Alagepa kavanageno Goti'a fiku lapa maeno nelapamiya gemo'a lapaipa lapakesamo alino lokiya vaino lapategaiye. Ne'yafe'mo, neyo, hu'a huge o'neyo, hu'a huge nehaya gemo'a lapaipa lapakesamo alino lokiya vaino olapategaiye. Ani gemo akame nehaya vaya'mo hapa o'mae'niye. ¹⁰ Lagae ofalinimo hane'niye. Inagi lagae ofalinimo hi'yalamuteti'mo alita ne'nona'monanafa mono hu'a ne'apataya

vaya'mogi seli nopi'mo ali'ya'mo ne'aliya
vaya'mo lagae hi'yalamuteti'mo afa'a ali'a
o'negae. ¹¹ Na agufa kava'mo nehaya'mofe'mae.
Mono hu'a ne'apataya vaya'mogimo hosu
kava'apilefe'mo afumo amagite'a kola'mo laki'a
alini'a mono nopi'mo fale'a hai'naya'monanafa
afumogi apakufa'amo alini u'a taonimo lafi
kegi'ya malagamo atafi'mo nekae. ¹² Ani
kava'mo nehageno'ae'mo Yesu'a vaya'amo
kola'aleti'mo apavaleno alino apaote'mo
apatesiyafe'mo taonimo lafi kegi'ya malagamo
uno fali'niye. ¹³ Apakame'ya ami'nageno hosu
vekagana huno mai'nige'apae'mo lafi kegi'ya
malagamo avaleli'u'a amagi'naya'mofe'mo
apakame'ya lamisayafe'mo agaetegamo lafi
kegi'ya malagamo vigetao. ¹⁴ Hanege hanege
huno hanesiya taonimo ma mopafi'mo
ohane'niya'monanafa afole aisiya taonifi'mo
maisunafe'mo agava ne'maune. ¹⁵ Inagi lagaemo
agaeteti'mo muki afina'mo Goti'mo ofalinimo
ne'amitae'mo agi'ale'mo alita asaga huta
ne'atetae'mo hao ke hegetao. Lavayafatike'mo
ani ofalinimo amigetao. ¹⁶ Ne'amitetapae'mo
alagepa kava'mo huge hapa maetapa apamige
hisayafe'mo lapake okanino. Goti'a ani agufa
ofalinimo ne'amiya kavafe'mo lusi kava huno
nehaiye. ¹⁷ Lapakaemo yagai'a nelapataya
vaya'ai apaiyafi'mo mai'netapa ge'apimo
afiyo. Apakaemo lapakupi mafa'nele'mo
yagai'a ne'ataya ali'ya'apilefe'mo Gotife'mo
ha paigae. Ge'apimo afige'apao apaipamo'mo
kana osu'nisige'a apamogaga ai'a ali'ya'mo

aliyo. Apaipamo'mo kana hisiya kava'mo'a lapa o'maegaiye.

¹⁸ Nunumu hutapa lateyo. Lagaemo muki kavatefe'mo, alagepa kava'mo hugesune, huta lole lagesamo o'afita magoke lagesamo afi'netae'mo, lagupi mafa'nemo'a hosu kava'mo nehae, huno laha nopaigeta alagepa huta ne'maune. ¹⁹ Aise afina'mo utesige'na lapakaetegamo visuvafe'mo nunumu hutapa lateyo, hu'na lokiya gemo hu'na lapa nepauve.

Nunumu hu'niya gemae

²⁰ Goti'mo Ala kava netimo Yesu'a hogote vekamo sipisipile'mo yagaino ne'apateya vekamo kola'aleti'mo hanege hanege huno hanesiya kotalake gemo hu male'niya kola'aleti'mo fali'niyateti'mo ago alino he tino ate'niye. Nagaemo Goti'a alino nanu aeno late'niya vekae'mo nunumu hu'nae'mo, ²¹ Muki alagepa kavafe'mo kahau'nisiya kava'mo hisayafe'mo alagi alika alagepa huka apato. Yesu Kalaisiteti'mo apaipafi'mo ali'ya'mo alige'apao kahau'nisiya kava'mo hiyo. Kagikale'mo alita asaga huta katenageka ala kagi vekamo maige maige huka maiyo. He, lama ge.

Ge atupa gemae

²² Konaga'nimogitapae, yatala gemo avo okae'novana lapaipamo alino lokiya vaino lapatesiya gemo afitetapae'mo alaga'mo olapae'ninagetapa lapaipamo'mo falu hino. ²³ Afiyo, konagatimo Timoti'mo kalavusifati'mo ago hatu mae'a ate'nae. Agaemo nagaetegamo malage huno esige'na lapakaetegamo

avaleli'na uta'a lapakegau'ae. ²⁴ Lapakaemo yagai'a nelapataya vaya'e muki Goti apaote vaya'a'efe'mo ge apamamaeyo. Itali kotega vaya'mogimo ge lapamamae'nae. ²⁵ Goti'a muki vaya'amogitapamo fiku lapa maeno lapamino. He, lama ge.

Saufa Kotalake Gemae
The New Testament and Portions of the Old
Testament in the Keyagana Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Keyagana long
Niugini

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Keyagana

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

dec78c50-71b7-5d19-97bf-bf625abcf44